

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 6.

V Ljubljani, v četrtek 9. januarja 1896.

Letnik XXIV.

Tržaški deželni zbor brez slovenskih poslancev.

Povodom otvoritve šestega zasedanja deželnega zbora tržaškega izročili so slovenski poslanci v istem deželnem zboru dan prej v roke gospoda deželnega glavarja dr. Ferdinanda Pitterija, nastopno izjavo:

„Prejasni gospod deželni glavar!

Uvažuj, da slovenskim poslancem okolice tržaške v deželnem zboru ob narodnostnih vprašanjih stoji nasproti jedna sama in kompaktna večina;

uvažuj, da pričajo dosedanje skušnje, posebno pa skušnje iz sedanje legislativne dobe, da se je ta večina v vsakem slučaju pokazala nasprotno vsem opravičenim zahtevam Slovencev te mestne pokrajine, in to ne le narodnim zahtevam, ampak celo moralnim in materialnim;

uvažuj, da je položnje slovenskih poslancev v deželni zbornici nevzdržljivo tudi zaradi dejstva, da so izpostavljeni zasramovanju od strani občinstva na galeriji, kar jim onemogočuje svobodno izvrševanje svojega mandata;

uvažuj, da so v programu sedanjega deželnozbornskega zasedanja razni predlogi, kateri neposredno zadevajo narodne, moralne in materialne koristi Slovencev v tej mestni pokrajini;

uvažuj, da bi se morali slovenski poslanci postaviti v najodločnejšo opozicijo proti tem predlogom;

uvažuj, da dogodki iz najnovejših časov opravičujejo bojazen, da bodo slovenski poslanci v tem zasedanju izpostavljeni še silnejšim napadom, nego doslej;

in uvažuj, da visoka vlada še ni dala zaželenih garancij, kakoršnih so zahtevali nekateri poslanci v državnem zboru z interpelacijo, predloženo v seji z dne 14. decembra leta 1894 gledé na svobodo osebe

in govora v sedanjem zasedanju deželnih zborov isterskega in tržaškega:

izjavljajo slovenski poslanci, da se vzdržé vsakršnega sodelovanja v sedanjem deželnozbornskem zasedanju.

Zajedno prosijo Vašo Prejasnost, da blagoizvolite vzeti na znanje to izjavo ter da priobčite isto visoki zbornici.

Izvolite, prejasni gospod deželni glavar, vsprejeti izraz najglobljega spoštovanja in udanosti podpisanih.

V Trstu, dne 10. januarja 1895.“

Ker se razmere od tedaj niso nikakor zboljšale za Slovence tržaške pokrajine ter je italijanska kompaktna večina v zadnjem zasedanju deželnega zbora tržaškega še bolj naglašala svoje odklanjajoče stališče proti vsem opravičenim narodnim, moralnim in materialnim težnjam naših slovenskih volilcev, nastopajoča celo agresivno proti mrvici najprimitivnejših pravic, katere uživa slovenski narod v Trstu (vsprejel se je n. pr. v drugi seji zakonski načrt radi naprave in notranje vredbe nove zemljiške knjige, ki v nasprotju z obstoječimi ustavnimi zakoni in enakopravnostjo vseh narodnosti postavlja v §§ 2., 3. in 4. omenjenega načrta slovenski jezik v nižjo vrsto, kakor italijanski; vsprejela se je v tretji seji resolucija, vsled katere naj bi se slovenska krajevna imena v tržaški okolici pisala jedino le jezikovno in zgodovinsko neopravičenim italijanskim pravopisom ter je v istej seji neki poslanec današnje okoličanske Slovence nekako označil kakor potomce morlaških roparjev in požigalcev, proti kateri žalitvi ni reagiral nikdo v zbornici, ni gosp. deželni glavar, niti navzoči vladni zastopnik; vsprejela se je slednjič v četrti seji resolucija, naperjena proti slovenskemu bogoslužju v tržaških cerkvah, pri kateri priliki se je gospod poročevalec, ne da bi bil pokaran za to, o Slovencih tržaških izrazil kot o „nekem“ plemenu, ki ni njih

(italijansko) in ki nima nikakih pravic v tržaški mestni pokrajini);

ker se naša zgornja lanska izjava niti ni prečitela v deželnem zboru, s čemer se je nas, svobodno od ljudstva voljene poslance, tudi od strani predsedništva preziralo načinom, neobičajnim v parlamentarnem življenju;

ker podpisani poslanci še do danes nismo zadobili v lanski izjavi zahtevanih garancij gledé na svobodo osebe in govora v deželni zbornici tržaški ter niti ne vedó, je-li bila ona izjava kedaj predložena osrednji vladi;

izjavljamo slovenski poslanci, da se ne moremo udeležiti niti letošnjega zasedanja tržaškega deželnega zbora ter smo ta svoj sklep prijavili njegovi ekscelenci, gosp. ministerskemu predsedniku grofu Badenju.

Ivan Nabergoj, Ivan Goriup, Ivan Marija Vatovec, Fran Dollenz.

Deželni zbor Kranjski.

Deželni tajnik dr. Zbašnik prebere zapisnik o zadnji seji.

Deželni glavar izroči več predloženih prošenj raznim odsekom.

Poslanec Pfeifer in tovariši so gledé polajšav pri legalizaciji izročili nastopni samostalni predlog:

Slavni deželni zbor skleni:

1. Priloženi načrt zakona se potrjuje.

2. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi Najvišje potrjenje temu zakonu.

Zakon

z dne

o zemljiškoknjižnem vpisu na podstavi zasebnih listin v malostnih zemljiškoknjižnih stvareh.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske na podlagi določil, katera obseza državni

LISTEK

Božič v Rimu.

(Konec.)

Barka tako olajšana, bila je rešena potopa, in rešeni tudi vsi, ki so na njej bili; blago pa, katero so v vodo pometali, se je deloma potopilo, deloma pa so je valovi sem ter tja plavili in ponesli na razne kraje.

Tudi zabojček z „bambinom“ je na površju morja splaval in valovi so ga splavili na obrežje mesta Livorno. Tamošnji frančiškani, po božjem razodenju o vsem tem podučeni, so zabojček iz morja potegnili in ga dotičnemu bratu v Rim poslali, kamor je med tem časom srečno dospel. Tako je „il santo bambino“ prišel iz Jeruzalema v večno mesto Rim v samostansko cerkev Aračeli, kjer je bil že l. 1629 v veliki časti in predmet goreče pobožnosti. Samostanska zgodovina pripoveduje, da je marsikateri bolnik čudežno ozdravil, ko se je s trdno živo vero te podobe dotaknil.

L. 1798 so ga brezbožni republikanci oropali vseh dragocenosti in votivnih darov, katere je po-

božno hvaležno ljudstvo Jezuščku darovalo za sprejete dobrote, in tudi kip sam je bil v veliki nevarnosti, da ga brezbožniki oskrunijo in pokončajo, pa posrečilo se je nekemu srčnemu Rimljanu, plemenitega stanu, da svetega „bambina“ reši in skrije v samostanu „S. Cosimato“. Čez sedemnajst mesecev so ga zopet slovesno prenesli v varačelitansko cerkev, kjer je najdragocenejša in čudodelna svetinja tega svetišča.

Posebno zaupanje do svetega „bambina“ imajo bolniki in mnogokrati se zgodi, da ga v „kočiji“ popeljejo k temu ali onemu. Da se pa tudi revnim ta želja izpolni, imeti „il santo bambino“ za trenotek pri sebi, so bogati svetovnega in duhovskega stanu vedno pripravljeni svoje „kočije“ tej pobožnosti izposoditi. V tej zadevi je mnogo storil knez Aleksander Torlonija, v Rimu obče znana oseba po dobri delni napravah.

To je ob kratkem zgodovina tega Jezuščka, kateri pod imenom „il santo bambino“ ima glavno vlogo v Rimu v božičnih praznikih.

Na božični dan namreč ga med slovesno službo božjo z vso častjo prenesejo v krasne jaslice, ki so v posebni cerkveni kapeli. Neštevilne množice pobožnega, pa tudi radovednega ljudstva neprenehoma

obdajajo te jaslice, ter časte v njih ležečega „bambino“. Pri tej priložnosti se izvršuje tudi starodavna navada v Rimu, da od božiča do praznika razglajenja gospodovega vsaki dan od 3. do 4. popoldan majhni otročiči v tej cerkvi pridigavajo. Nasproti jaslic je narejen majhen oder, na katerem nedolžni otročiči od štirih do desetih let rekajo kratke pa tudi daljše božičnice ali nagovore, s katerimi nazdravljajo novorojeno dete „il santo bambino“, in to marsikateri otrok s tako vneto in ljubeznjivostjo dovrši, da se vresničujejo besede sv. pisma: „Ex ore infantium at lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos“. Iz ust otročičev in dojenčkov si dovršil hvalo zavoljo tvojih sovražnikov.

Polnočnic v pravem pomenu besede tukaj ni; pač se v nekaterih zlasti redovnih cerkvah pojejo cerkvene molitve, katerim potem sledi slovesna polnočna maša, toda pri zaprtih cerkvenih vratih in prazni cerkvi. Tudi mi smo imeli tako polnočnico, pri kateri sem zelo zelo pogrešal onih ljubljenskih napevov, ki srce ogrevajo in človeka tako rekoč družijo s pobožnimi pastirci na betlehemske livadah.

Cerkev „S. Maria Maggiore“ je v božičnem času močno obiskovana, zaradi svetinj pravih betle-

5. 15. 1896

zakon z dne 5. junija 1890, drž. zakonika št. 109, o zemljiškoknjižnem vpisu na podstavi zasebnih listin v malostnih zemljiškoknjižnih stvareh, ukazujem tako:

§ 1. Malostne zemljiško-knjižne stvari v smislu državnega zakona z dne 5. junija 1890, drž. zakonika št. 109, so one, pri katerih v dotičnih zasebnih listinah napovedani znesek kake terjatve ali cena ali vrednost kake legovine ali kakega prava sploh ne presega svote 100 gld. brez obresti in postranskih pristojbin.

§ 2. Ta zakon stopi v veljavnost s tistim dnevom, ko se razglasi.

§ 3. Mojemu ministru za pravosodje je naročeno izvršiti ta zakon.

V Ljubljani, 9. januarja 1896.

Pfeifer, Klun, Detela, dr. Papež, Kajdiž, Kalan, Schweiger, Ažman, Zelen, Jelovšek, Modic, Pakiž, Lavrenčič, dr. Žitnik, Povše, Košak.

Nato se poročilo dež. odbora s proračunom normalno-šolskega zaklada za l. 1896 izroči finančnemu odseku.

Vlada je predložila deželni zbor načrt za stavbeni red za Ljubljano. V rešitev te važne stvari se ob koncu seje voli poseben stavbeni odsek devet članov.

Na to utemeljuje posl. Hribar samostalen predlog glede oprostitve od dež. naklad onih poslopij, ki so bila poškodovana vsled potresa l. 1895. Povdarjal je veliko škodo in potrebo izredne pomoči.

Posl. Povše utemeljuje svoj predlog glede osnove kmetijskih zadrug, pojasnjujoč težaven položaj kmetovalcev ter povdarjajoč, da treba združiti kmetovalce v posebne zadruge, kjer bodo lažje zastopali svoje koristi. — Govor posl. Povšeta objavimo v celoti.

Posl. Klun poroča o proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1896 ter o raznih prošnjah. Potrebščina se proračunava na 32.203 gld. in sicer pokojnine za učitelje 18.323 gld. za učiteljske vdove in sirote 9.388 gld., vzgojnine 1.635 gl., miloščine 1840 gld., odpravnine 635 gld., pogrebnine 332 gl., uradne potrebščine 50 gld. Dohodki: iz zaloge šolskih knjig 921 gld., šolske globe 1146 gld., odteglejci za pokojninski zaklad 7.209 gld., obresti glavnice 1.346 gld., povrnjeni troški 60 gld., skupni dohodki torej 10.682 gld. V primeri s potrebščino se kaže primankljej 21.521 gld., ki se bode pokrila iz dež. zaklada.

Poleg tega so se dovolile podpore učit. vdovi Ani Novak ter Ani Sever; siroti Alojziji Malenšek se dovoli za tri leta po 30 gld. miloščine, ravnateljovi siroti Mariji Praprotnik 120 gld., vdovi Heleni Čuk in sirotama Ani in Karolini Malenšek se miloščina podaljša za tri leta.

Poslanec Klun je stavil nastopno resolucijo:

Dež. odboru se naroča, primernim potom razglasiti, da se morajo vse dež. odboru ali zboru namenjene prošnje, ki zadevajo kako šolsko stvar, zlasti prošnje za denarno podporo, za povikšanje postavno odmerjenih pokojnin ali vzgojnin, kakor tudi za podelitev ali podaljšanje miloščine iz učiteljskega pokojninskega zaklada drž. ozir. dež. odboru

hemskih jaslic, ki se v tej cerkvi kod naj imenitnejši in dragoceni zaklad hranijo. Cerkev je po rimski navadi veličastno razsvetljena, mislim, da se ne bodem motil, ako rečem, da je mnogo nad 1500 luč prižganih pri slovesnih sv. mašah in večernicah.

Sv. Štefan se tu ne obhaja kakor praznik, pač pa sv. Janeza zlasti v Lateranu slovesno praznujejo. Izpostavljeni ste ta dan glavi aposteljskih prvakov in ona sv. miza, pri kateri je Jezus obhajal zadnjo večerjo. Akoravno je cel dan pošteno deževalo, vendar se je mnogo ljudstva v Lateranu zbralo, tako pri pontifikalni sv. maši ob 10. uri, kakor tudi pri večernicah. Marsikaterega je tja vleklo petje lateranskega zbora pod vodstvom starega priljubljenega kapelnika Kapočija. Petje je bilo samo na sebi res krasno, dvojni zbor, spremljan od dvojnih orgelj je kaj natančno izvrševal posamezne uloge, pa ko bi se to vršilo v kaki koncertni dvorani, tedaj bi bilo vsestransko dovršeno.

Tepežkanja na praznik nedolžnih otročičev tukaj tudi ne poznajo, pa saj so bili Lahi le prehudo tepežkani v Afriki, kjer, kakor je govorica, so bili premagani z onimi topi, katere so Piju IX. l. 1870 vgrabili.

P. C. L.

pošiljati po dež. šolskem svetu, ki ima o tem izrekat svoje mnenje.

Pri tej točki je predlagal posl. Hribar z ozirom na manjše troške za pokojnino nastopno resolucijo:

Dež. odboru se naroča, naj da po kakem strokovnjaku na zavarovalno-tehničneji podlagi izračunati, kakšne obveze prevzema dežela za bodočnost glede učiteljskega pokojninskega zaklada z ozirom na sedanjí status upravičencev in na verjetne spremembe v njem.

Prošnja županstva v Borovnici za podporo k popraví bolnišnice (por. Kalan) se izroči dež. odboru v poizvedovanje in primerno rešitev, istotako prošnja usmiljenih sester v Ljubljani glede podpore za popravo po potresu poškodovane hiralnice.

Prošnja centralne slovenske posojilnice v Krškem za kredit do 50.000 gld. se izroči dež. odboru v rešitev. (Por. Žitnik.)

Pri tej priliki opozarja na veliki narodno-gospodarski pomen Ralfeisenovih posojilnic ter izraža željo, naj bi deželni odbor v prihodnjem zasedanju predložil natančnejše podatke o razvoju označenih posojilnic ter stavil primerne nasvete.

Prošnji kmetijske podružnice v Cirknici glede podpore za drevesnico in kr. šol. sveta v Senožečah za vredbo šolskega vrta in čebelnjaka se s priporočilom izroči deželni odboru v rešitev. (Por. Lenkh.)

Društvu za deška ročna dela na Dunaju se dovoli 25 gld. podpore; prošnja Albina Adlešiča, učenca na obrtni šoli na Dunaju, za zvišanje podpore se izroči dež. odboru; pazniku Silvestru Oblaku v prisilni delavnici se dovoli 360 gld. pokojnine; prošnja posestnikov v Vrbovcu pri Doberničah za podporo vsled povodnji se s priporočilom izroči dež. odboru.

V stavbeni odsek so bili izvoljeni gg.: dr. Papež, Kalan, Košak, Grasselli, Hribar, dr. Tavčar, Luckmann, dr. Schaffer, Wurzbach.

Načelnik temu odseku je dr. Papež, podnačelnik Luckmann, poročevalec dr. Tavčar.

Prihodnja seja v ponedeljek, dne 13. januarja ob 10. uri.

Štajerski deželni zbor.

Štajerski deželni zbor je imel včeraj tretjo sejo. Deželni odbor je mej drugim predložil načrt zakona o prispevkih za deželni ubožni zaklad. Razne prošnje so se izročile posameznim odsekom. Okr. sodišče v Mariboru zahteva dovoljenja, da sme pričeti preiskavo proti poslancu dr. Radayu zaradi razžaljenja časti. Dotični dopis se izroči občinskemu odseku. — Prihodnja seja je v soboto. — Kakor „Südost. Post“ poroča, se slovenski poslanci ne bodo vdeležili tekočega zasedanja.

Isterski deželni zbor

je otvoril včeraj dopoldne cesarski namestnik Rinaldini, ki je prejšnji dan došel iz Trsta in se bode skozi celo zasedanje udeleževal deželnozbornskih sej. Kakor se je s prva poročalo, je vladi mnogo na tem, da se zborovanje vrši v obeh deželnih jezikih in vsled tega je namestnik Rinaldini tudi nameraval otvoriti zasedanje najprej v italijanskem, na to pa v hrvatskem jeziku. Kakor pa razvidno iz zadnjega poročila, se je Rinaldini ustrašil italijanske večine, ki zahteva, da mora biti italijanski jezik jedini opravični jezik v deželnem zboru, in je nagovoril poslance samo v italijanskem jeziku. Mesto njega je izpregovoril nekaj hrvatskih besedij glavarjev namestnik Stanger, kar pa seveda italijanski večini ni bilo všeč in se je poslanec Francisci nad tem zelo pritoževal.

Na to je prebral namestnik prisego v italijanskem jeziku. Umevno je, da to ni bilo po godu slovanskim poslancem in so storili obljubo v hrvatskem jeziku. Vsled tega je nastal v zbornici splošen vrišč mej lahonskimi poslanci in šele na daljno prigovarjanje namestnika Rinaldinija so se pomirili razburjeni iredentovski duhovi.

Deželni glavar dr. Campitelli je potem navajal najnujnejše naloge, ki čakajo rešitve ter pozivljaj poslance k vztrajnemu delu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. januarja.

Razmere v češkem deželnem zboru. Kakor znano, so predlagali Mladočehi takoj pričet-

kom zasedanja Nemcem in veleposestnikom, naj odpošljejo v vsako komisijo in vsak odsek jednako število članov, mejtem, ko zahtevajo zase povsod jedno mesto več. Ta predlog so Nemci takoj odklonili, veleposestniki pa so včeraj sklenili, da se ne strinjajo z mladočehskim predlogom.

Češki deželni zbor. Deželni odbor je nasvetoval v zadnji seji, da se razveljavi volitev posl. Iro-ta v Hebu, ker je bilo oddanih več glasov, kakor legitimacij, in dr. Leitnerja v Mostu, ker niso bile vštete tudi prazne glasovnice. Dr. Leitner je dobil le jeden glas absolutne večine. — Grof Schönborn je v imenu veleposestva predložil načrt zakona, da se na realkah drugi deželni jezik uvede kot obvezni predmet, in resolucijo do vlade, da se tudi na gimnazijah uvede drugi deželni jezik.

Dalmatinski deželni zbor, ki je bil prvotno sklican na 11. t. m., se snide vsled smrti deželnega glavarja dr. Klaića še le 23. januarja. Do tedaj bode imenovan tudi Klaićev naslednik.

V zgornjeavstrijskem deželnem zboru so predlagali posl. dr. Bahr in tovariši načrt zakona glede spremembe deželnega volilnega reda. V načrtu se predlaga, naj se ne vrše preje nove volitve za deželni zbor, dokler ni spremenjen volilni red. Predlog zahteva pred vsem direktno volilno pravico v kmetijskih občinah ter volilno pravico za vse davkoplačevalce. Predlog se je izročil odseku v posvetovanje in poročanje. Zeleti je le, da ga zbornica odobri, kakoršen je.

Graškim nemškim neodrešencem srce zopet gorkeje bije, ker bodo 18. t. m. slovesno obhajali 25-letnico postanka „nemškega rajha“. Društvo nemških nacijonalcev priredi tem povodom veliko slavnostno zborovanje, ter upa, da se ga bodo vsi zavedni Nemci vdeležili. Čisti dohodek je namenjen nemškemu dijaškemu zavetišču v Celju ter Hammerligovemu spomeniku v Gradcu.

Pogodba z Ogersko. Prvi uspeh tridnevnega ministerskega posvetovanja o obnovitvi pogodbe mej Avstrijo in Ogersko je sporazumljenje, da se za določitev kvote izvoli posebna deputacija, katera mora takoj pričeti s posvetovanjem. Po obstoječem zakonu morajo deputacijske člane voliti obestranske zbornice, ne pa vladi sami. Po zakonu z l. 1877 mora izvoliti avstrijski državni zbor 15 deputacijskih članov, in sicer jih izvoli 10 poslanska in pet gospodska zbornica. Pred desetimi leti je odposlala poslanska zbornica sledeče poslance: dr. Ozerkavski, vitez Javorski, dr. Kaizl, princ Liechtenstein, Lupul, dr. Mattusch, dr. Menger, dr. Plenner, dr. Poklukar in dr. Sturm; gospodska zbornica pa je izvolila naslednje člane: grof Coudenhove, Dumba, vitez Miklošič, grof Rovertera in Windischgraetz. — Od imenovanih 15 poslancev jih pripada sedaj samo še 8 državnemu zboru. Ministerski predsednik bode takoj v prvi seji sredi februarja pozivljaj poslance, naj izvolijo izmed sebe one može, ki imajo določiti kvote obeh državnih polovic. Jednako bode postopal ogerski drž. zbor.

Rusija. Prognanstvo administrativnim potom, katero je bilo od cara Aleksandra III. v navadi, odpravljeno je po ukazu cara Nikolaja z dne 13. decembra. Do sedaj so imeli vsi guvernerji in mestni glavarji neomejeno pravico, da so pognali v Sibirijo ne samo „politično nevarne“ osebe, marveč vsakogar, ki jim ni ugajal. Da so se vsled tega ruskim državljanom godile mnogotere krivice, je umevno in dovolj znano. Po novem ukazu je to krivično počenjanje samooblastnih guvernerjev v toliko omejeno, da morajo svoje predloge gledé prognanstva dobro utemeljene predložiti komisiji, kateri načeluje policijski organ notranjega ministerstva in v kateri je zastopano tudi pravosodno ministerstvo. Komisijski nasveti se morajo predložiti notranjemu ministru, ki ima konečno odločilno besedo. S tem je vsaj nekoliko oslabiljena vsemoč birokratov, ki so se navadno ravnali po načelu: Bog je visoko — a car daleč.

Novo sredstvo zoper socialno demokracijo navaja zadnja številka „Hamburger Nachrichten“. Ta list namreč svetuje vladi, naj pazi nato, da ima vsaka občina zapisnik, v katerem je natančno razvidno, koliko pristašev socialne demokracije ima dotična občina. Vsem takim osebam, ki bi bile v teh zapisnikih, in ki toraj vedno delujejo nasproti državnim idejam, odrekla naj bi se vsaka državna služba. Poleg tega naj bi se pristašem socialne demokracije odrekla tudi aktivna in pasivna volilna pravica. Svet sam na sebi ni slab, toda skoraj gotovo težko izpeljiv.

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

(Dalje.)

g) Prošli časi. Dobro nam dene, ko prebiramo stara družinska pravila, iz katerih se vidi, kako ugodno je gmotno živel časih kmečki stan, pa tudi kako živ verski duh je preveval celo javno življenje. Oskrbnikom po graščinah je bila ukazana kot najvišja naloga, da morajo v poštenem krščanskem življenju dajati vzgled poslom, katerim so predstojniki. Skrbeti morajo, da moli družina zjutraj in zvečer in da sploh vestno opravlja svoje dolžnosti. Posel, ki bi ostajal zunaj cerkve ali ki bi pred koncem božje službe ostavil cerkev, ni dobil pri obedu mesa. Ponočnjakom se je brž odpovedala služba.

Skupna zemljišča, o katerih smo že nekoliko omenjali, so imela tudi mesta. Izumrlih ali zadolženih plemiških rodbin posestva so kupovala in jih nekaj dajala v najem slobodnim doživljenskim ali dednim najemnikom, nekaj pa uporabljala v blagor meščanov. Večina meščanskih rodbin je imela vsaj po jedno kravo in po jednega prešiča, ki sta se redila s skupnega sveta.

Mesa se je po mestih neprimerno več povžilo, nego dandanes. Frankfurt nad Odro je imel začetkom 14. stoletja 10—12 tisoč prebivalcev; potreboval je na leto 30.800 glav goveje živine, primeroma dvanajstkrat več nego začetkom sedanjega veka.

Za živež potrebna hrana je bila zelo po ceni. Zato so bile pa vse stvari, ki služijo razkošju in lišpu, mnogo dražje. Funt žafrana je stal koncem srednjega veka več, nego močan konj. Pitan vol ni stal toliko, kolikor dva vatla žameta.

Blagostanje je imelo seveda tudi svoje zle posledice. Vimfeling piše: „V Alzaciji in v mnogih nemških krajih so postali kmetje vsled bogatstva preširni in razkošni. Poznam kmete, ki ob svatbah in botrinjah napravljajo take gostije, da bi se za vse, kar se pojé in popije, lahko kupilo malo posestvo ali vinegrad. Kmetje dobro živé, se gosposko oblačijo in pijejo draga vina.“

Avstrijski pesnik Helbling piše, da so prav za prav v Avstriji samo kmetje slobodni. Na Češkem sta bili pred husitskimi boji dve tretjini zemlje v rokah slobodnega kmečkega ljudstva.

Državni zbor je nekočkrat zaukazal, da navadni kmet in delavec ne sme nositi dražje obleke, nego po pol goldinarja vatel; prepovedal je nositi zlato, bisere, žamet, svilo. To je sicer čuden način, zabranjevati razkošnost, toda mnogo nam pojasnuje.

Pozabiti pa ne smemo, da je ta slobodni, človeški nator primerni razvoj vzbudilo krščanstvo. Poganska doba ni poznala družega, nego gospoda in sužnja. Kristusov nauk je pa proglasil, da so pred Bogom vsi ljudje jednaki. Še v 7. stoletju je veljal frankovski in saški zakon, da je za ubitega hlapca manj plačati odškodnine gospodarju, nego za ubitega lovskega psa. Mnogi graščaki niso priznavali zakonov svojih sužnjev in tlačanov. Njihovi otroci so se pisali po materi. Cerkev se je temu ustavila. Branila je z vso silo veljavnost takih zakonskih zvez. Hadrijan IV. je zaukazal, da noben graščak ne sme ločiti tlačane od svoje žene. S tem se je oslobodila družina in pričelo se je vrejeno življenje, ki je trajalo, dokler se ni obnovil zopet stari poganski družabni red tedaj, ko je proti cerkveni oblasti in proti pravi Kristusovi veri nastopilo protestantstvo.

Napačni humanizem, pravi oče protestanstvu, je jel rovat temelje vsemu krščanskemu življenju. Poganska znanost, poganska umetnost sta se jeli slaviti in vse, kar je bil veličastnega vzplodil krščanski duh, se je smešilo. V Bolonji in po drugih vseučiliščih se je proučevalo rimsko pravo in moške, ki so se ga učili, so vstopili v javne službe polni tujega duha. Norčevati so se jeli iz pravnih pojmov slovanskih in germanskih narodov, smešili so njihove priproste, a zato tudi nagle in cene pravde. Razsodišča, kakor jih je imela vsaka občina, so zato razpadala. Preje je bil civilni pravni red pri nas zelo jednostaven. V rodbini je sodil starešina, gospodar. Občine so imele občinske sodnike; nad njimi je bil sodnik občinske zadrage, mesta, dežele so tudi imele svoje sodnike. Tako je nastalo trdno občinsko, mestno, državno pravo. Pri pravih se je obravnavalo vse ustmeno. Navadno je le pri najtežjih pravih razsojal vladar.

Rimsko pravo pa je uvedlo najgorji absolutizem. „Suprema lex regis voluntas. Quod principi placuit,

legis habet vigorem.“ Ta načela so zavladata. Pravniki so se laskali nemškimi cesarjem in zato so dobivali mastne službe. Pravne naredbe so postale ljudstvu tuje, nerazumne in skrivnostne. Birokracija in advokati so postali „varuhi“ prava, ki je je preje čuval živi, po krščanstvu oblaženi duh.

Vimfeling piše, da je po nauku rimskih pravnikov vladar v deželi vse, ljudstvo pa nič. Ljudstvo mora le poslušati, plačevati davek, robotati, tlačaniti in poslušati uredništvo. — Pravniki ne mislijo nič družega, nego kako bi si izmislili novih davkov in jih naložili ljudstvu, češ da se mora držati kmet na uzdi.

V resnici se je jel tudi držati. Nauk o absolutni vladarski oblasti*) je razdrl zdravo stanovsko samoupravo in je pričel uvajati namestu živih družabnih organizmov — sebični individualizem, ki ga po pravici proklinja vsak narodov prijatelj, ko vidi v naših dneh, kakšen družabni propad je njegova posledica. Zopet so nastali gospodarji in sužnji. Vladarji in grajščaki so podpirani od pravnikov jemali ljudstvu skupna posestva, pašo, gojzde, kakor dandanes. Lovsko pravico so si tedaj jeli pridrževati, ko so pravniki „dokazali“, da pripada lov samo „gospodom“ in da mora ljudstvo gosposkim lovecem celo zastoj pomagati pri lovu.

Lahko bi nam bilo v to dobo primerjati naše sedanje čase, ko nezdrave pravne razmere vničujejo ljudstvo, ko dolgotrajno, drago, brezplodno pričkanje mej advokati zavlada in spravlja ljudi v revščino, toda rajše navajamo nekaj prič iz prešlih, sedanje pravne razmere uprav uvajajočih časov, ki dovolj jasno govoré.

Jakob Vimfeling piše 1507: „Vsi, ki se potegujejo za pravico, pridejo do rok ljudij brez poštenja, ki se uče prava samo zato, da bi ljudstvo hujskali, napolnili si žepe in ljudstvo de krvi izsesavali.“

Učeni Gerson pripoveduje, da je neka gospa, zagledavši na pariškem vseučilišču toliko pravnikov, vskliknila: „Goré, v moji domovini je jeden sam advokat in že ta dela dovolj sitnosti, kaj se bo še - le zgodilo, ko pridejo vsi ti mej ljudstvo.“

Urh Jasius je tedaj napisal: „Advokati napajajo sodišča s trupom, smejejo se sodnikom, sejejo prepir v občine in sovražita jih nebo in zemlja.“

Geiler, znameniti ascetični pisatelj**), je pridigoval: „Advokati in notarji ribarijo v kalni vodi, hujskajo ljudstvo, da bi njim in pisarjem dajalo dovolj denarja. Njihov jezik je kakor jeziček na tehtnici, kdor več plača, tija se nagne. Kdor ima največ in največ dá, ima največje pravice.“

V neki drugi pridigi z l. 1515 beremo: „Ti pravniki so potlačili naše pravo s tujim pravom in kar se je preje opravilo v jednom ali dveh dneh, traje sedaj mnogo mesecev in let.“

Sedaj smemo pač reči: Človeku, ki pozna zgodovino in ki ljubi svoj narod, se mora zdeti smešno, če advokatskacija zlobno napada katoliško cerkev in duhovstvo. Čudno je pri tem le, da laži o krutem cerkvenem gospodstvu najdejo še vedno dovolj vernikov, ko je vendar ravno zato, ker je tuje pravo pripravilo pot odpadu od cerkve, jelo propadati tudi nižje ljudstvo. O prejšnjem blagostanju, za časa cerkvenega vpliva na javno življenje, molče klevetniki in rohné samo proti tedanjemu duševnemu „mraku in temi“; iz dobe, ko je bila cerkev uropana vseh pravic in ko je vsled tega tudi kruto trpel kmet in delavec, pa razbirajo vsa zlodejstva in jih v breznačajni nesramnosti podtikajo — cerkvi.***) Cerkev, ki je sama ječala v naših deželah vsled protestantstva, naj bi bila zaskrivila to, kar so povzročili njeni sovražniki? Da to nesmisel verjame naš izobraženi svet, se res nekoliko čudimo, nikakor se pa ne čudimo, če iz peresa kakega novodobnega advokata zagleda beli dan kak pamflet proti cerkvenemu družabnemu vplivu, n. pr. kak 4000. — Tak pisatelj že vé, kaj mu najbolj kaže.

*) Pravniki Martinus je n. pr. dokazal Frideriku rudečbradu, da je cesar neomejen lastnik sveta.

**) Pobožni in goreči katoliški duhovniki so se najbolj ustavljali krivičnim pravnim novotarijam. Zato so pa imeli tudi največ prestajati od njihovih sebičnih zagovornikov.

***) Cerkev, ki je bila pri nas po protestanstvu osužena, je pa ob tistem času drugod pokazala svoj družabno-vzgojevalen vpliv. Jezični obrekovalci naj si ogledajo, kaj je storila cerkev v Indiji, v Ameriki, v Avstraliji s svojim požrtvovalnim reševalnim delom. Sploh naj pa ne pozabijo, da je vse, kar se je v kulturnem in gospodarskem oziru dobrega ohranilo, sad tistega tako grdo obrekovanega cerkvenega družabnega vpliva.

Družba sv. Mohora v ljubljanski škofiji leta 1895.

(Dalje.)

Podnormalno število.

St.	Fare	leta 1895	1894
		%	%
246. Preserje		3.2	1.8
247. Št. Rupert		3.2	3.2
248. Semič		3.2	2.7
249. Sodražica		3.2	2.7
250. Št. Vid pri Cirknici		3.2	2.9
251. Zagradec		3.2	4.3
252. Harije		3.1	3.5
253. Cerklje na Dolenjskem		3.0	3.7
254. Crnomelj		3.0	2.8
255. Dobropolje		3.0	2.9
256. Leskovec		3.0	3.5
257. Toplice		2.9	2.3
258. Vinice		2.9	3.4
259. Ndanje Selo		2.8	2.8
260. Podgrad		2.8	2.2
261. Senožeče		2.8	2.5
262. Trebelno		2.8	2.6
263. Križovo pri Kostanjevici		2.7	2.2
264. Skocijan pri Dobravi		2.7	2.9
265. Fara pri Kostelju		2.5	2.3
266. Hinje		2.5	2.3
267. Želimlje		2.5	2.7
268. Knežak		2.4	2.2
269. Prem		2.3	2.0
270. Raka		2.3	2.1
271. Trnovo		2.3	2.2
272. Kopanj		2.2	1.7
273. Podzemelj		2.2	3.0
274. Trnje		2.2	1.5
275. Vreme		2.2	2.2
276. Banja loka		2.0	1.0
277. Draga		2.0	1.9
278. Leskovica pri Loki		2.0	2.7
279. Rakitna		2.0	1.4
280. Košana		1.8	2.6
281. Preloka		1.3	1.4
282. Stari trg pri Poljanah		1.6	1.5
283. Studenec		1.8	4.6
284. Suhor		1.8	1.8
285. Šmihel pri Žužemberku		1.9	1.5
286. Vrh pri Vinici		1.7	1.7
287. Zagorje na Notranjskem		1.7	1.6
288. Dragatuš		0.8	0.5

Povprečno število v dekanijah.

Nadnormalno število.

St.	Dekanije	leta 1895	1894
		%	%
1. Radovljica		8.31	7.46
2. Loka		7.28	6.72
3. Idrija		7.21	7.13
4. Ljubljana		6.90	6.30
5. Kamnik		6.29	5.42
6. Vipava		6.19	5.91
7. Smarije		5.98	5.45
8. Kranj		5.94	5.81
9. Vrhnika		5.78	5.28

Podnormalno število.

10. Moravče	5.31	5.20
11. Postojina	4.83	4.56
12. Smartno	4.73	4.42
13. Ribnica	4.56	3.84
14. Cirknica	4.53	4.09
15. Novo mesto	4.40	3.57
16. Trebnje	4.25	3.98
17. Žužemberk	3.91	3.69
18. Leskovec	3.64	3.51
19. Semič	2.69	2.83
20. Trnovo	2.33	2.36

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. januarja.

(Častnim občanom) izvolila je občina Erzelj nad Vipavo gosp. deželnega predsednika Viktor barona Heina in vladnega tajnika in vodjo okr. glavarstva v Postojini, Viljem viteza Laschana.

(„Slovenski klub“ na Dunaju“) ima v soboto 11. januarja t. l. tretji svoj večer v ces. dvorani „Restaurant International“ I. Neuer Markt 8. Gosp. dr. Mat. Murko bode svoje predavanje „o narodopisni razstavi češki“ nadaljeval in končal. Začetek točno ob 8. uri. Za ta večer preskrbljena je večja dvorana, ena najlepših v tej restavraciji, t. j. „Kaisersaal“.

(Lojalnost in patrijotični duh Ljubljancev.)

Poroča se nam, da nobeno leto niso Ljubljanci v tako obilnem številu obiskali navadnih predstav v tukajšnjem Marijanišču, kakor letos. Vzrok je bil gotovo — igra, ki se je igrala in katero smo že označili. Ta igra predstavlja Avstrijo, kaže njeno celokupnost in povzdiguje hvalažno cesarja. In prav to je vleko Ljubljance tako, da je bila proti koncu praznikov igralna dvorana kar natlačena. Pa kako burno in veselo je občinstvo pozdravljalo vsako mesto v deklamacijah, kjer se izraža lojalnost in udanost do cesarja! To je pač lep in jasen dokaz, kako patrijotičnega duha so Ljubljanci. Neki odličen gospod, ki je obiskal predstavo, rekel je: „Ko bi povsodi tako ravnali, kakor se tukaj kaže, kmalu bi bili jedini vsi avstrijski narodi.“

(Iz Leskovec nad Loko.) V naši fari je bilo l. 1895 rojenih 27, umrlih 25, poročenih 7. — V sosedni župniji Stara Oslica je č. gosp. župnik M. Pintar nevarno obolel. Priporoča se prijateljem v „memento“.

(Z Gorenjskega.) V zadnjem času je poslal „Sl. N.“ svojega vestnega? poročevalca v radovljiški okraj, kateri ima menda nalogo obiskati vas za vasjo, župnijo za župnijo ter preiskavati vnebovpijoče krivice in odrtije, ki se gode v tem okraju od strani gg. duhovnikov. Dosedaj je ta poročevalec prehodil tri župnije, kjer so mu menda župljani, še bolj pa ondodni župniki najbolj pri sreči. Vspeli svojih preiskavanj je obelodanil v 299. številu „Sl. N.“ l. l. pod naslovom: „Čudne razmere“. V Kropi je našel, da „ondodni sicer vrli župan le kima in uboga brez-pogojno ondodnega g. župnika in se je poganjal zato, da se pobira za zidanje novega farova 20% doklada“. — Iz Kroke jo je mahnil kar na Bohinjsko Belo, kjer je, čujte in strmite, prevzel župniku ulogo „davkarja, kajti on pobira dušni davek in sicer od osebe 20 kr. — Odtod se je podal v Ribno, kjer je duhovniku zgovornost premagala vse ovire, da se je zavezala večina prebivalcev uplačevati celih 7 let deleže za novo faro v Ribnem. Ni čuda torej, da vsklikne v sveti jezi: „Kaj vendar mislite? Hočete li nas popolnoma ugonobiti? Kje je krščanska usmiljenost?“ Naposled kliče na pomoč ne morda orožnika, tudi ne c. kr. vlade, pač pa novega našega deželnega poslanca g. Azmana, naj se potegne v deželnem zboru menda zoper take krivice. O uboga Gorenjska, ki imaš take duhovnike! O srečna Gorenjska, ker si našla takega zagovornika v „Sl. N.“! — Res to so čudne razmere, ali hočem reči čudne laži. Kako resnicoljuben je ta poročevalec, se najbolj razvidi iz stvarnega popravka, ki ga je doposlal „Sl. N.“ župnijski urad na Bohinjski Beli: Na podlagi § 19 tiskovnega zakona zahtevamo, da priobčite glede na dnevno vest: „Čudne razmere“ v 299. številu „Sl. N.“ z dne 28. dec. 1895 ta le stvarni popravek: Ni res, da tukajšnji g. župnik pobira dušni davek; ni res, da je dati od vsake osebe 20 kr.; ni res, da se ta dušni davek mora plačevati. Res je pa, da tukaj dušnega davka nihče ne zahteva in tudi ne plačuje.

(Iz Črnomlja.) 8. januarja. Z novim letom nastopimo pri nas mnogo vrsto poprav in naprav. Najvažnejše je to, da se bode popravila letos naša uboga, zanemarjena župnijska cerkev sv. Petra. Dolgo vrsto let je čakala, da se kdo loti dela in jo popravi v dostojno prebivališče božje. Prišel je, kakor ste že poročali, k nam goreč in vnet gospod župnik Frančišek Munda, ki je res v kratkem času dveh mesecev svojega bivanja v Črnomlju napravil vso reč gledé poprave cerkve v tir. Da se bo pa res kaj zgodilo, je priča to, ker se je zidarsko delo že oddalo na dražbi zidarskemu mojstru iz Metlike, ki bo začel cerkev zunaj in znotraj popravljati, beliti začetkom meseca junija in bo v enem mesecu gotov. Pa tudi notranja cerkvena oprava se bo oddala v delo spretnim rokam. Dobili bomo k staremu jedinemu oltarju še dva nova, ker dozda so morali trije duhovniki vedno po vrsti maševati in drug na drugega čakati. Hvala Bogu, da se cerkev popravi, ker skrajni čas je bil za to. Druga velika naprava v prid ljudstvu bo vodovod. Kakor poročajo zadnje „Dolenjske Novice“, se je vršila meseca decembra vodovodna obravnava, ki se je končala povoljno, tako da se bo po novem letu začelo delo in da bo do konca 1896. leta dodelana cela vodovodna proga. — Popravila se bode tudi mestna hiša v Črnomlju, kar je res potrebno. To pa stane denar. Vzeli bodo od kranjske hranilnice 20.000 gld. na posodo. Bo že za nekaj časa! — Še nekaj! Pri nas je bilo letos

rojenih 131, umrlo jih je 89, torej je 42 več rojenih; porok je bilo 30. Letos so bili ljudje jako zdravi, samo na Maverhu razsaja med otroci bolezen (osepnice), ki pa še ni zahtevala nobene žrtve.

(Iz Petrove Vasi pri Črnomlju.) Imeli smo 6. t. m. volitev zastopnikov v našo župnijo. Za župana izvoljen je skoraj jednoglasno posestnik Janez Gerzin in svetovalci so mu Jakob Ivec in Matija Grahek. Veseli nas, da se je župnija povrnila zopet v isto hišo, iz katere so sloveli vrli zastopniki naše občine že mnoga leta. Tako je bil oče našega izvoljenega ranjki Janez Gerzin z dušo in telesom za našo občino, izidati nam je dal šole ob času 40 letnice našega presv. cesarja Franca Josipa I., katerega napis tudi ta šola nosi. Ranjki Janez prizadeval si je tudi, popraviti našo podružno cerkev, tako, da še samo duhovnika manjka in imeli bi farno cerkev. Posebno pa zaupamo na našega novoizvoljenega župana, kajti izurjen mož je v vsaki stroki našega kmetijstva. Ta silno vzleden mož nam je dal novo upanje na novo trtovanje, kajti podal se je na Bizelsko in se tam prepričal o novem trtovanju in dal tukaj prekopati veliko oralov ter posadil nam na novo ameriške trte ter požlahnil jih z našimi trtami. Za ujim so sledili tudi drugi naši mejaši že zapuščene ručeske in semičke vinske gore, tako da v dveh letih bode rasla zopet košata vinska gora, katera nas bo rešila marsikaterih nadlog, kajti inace ni mogoče napredovati našim kmetovalcem. — Silno želimo tudi potrebno železnico že merjeno proti progi v Črnomelj. Prosimo torej pri tej priliki našega župana, da poprosi našega dež. poslanca v današnjem dež. zboru, da nam pridobi podporo, kajti inace ne more več izhajati naš kmet bele Krajine. Vljudno vabimo tudi našega kmetijskega potovalca, da ogleda našo trtno napredovanje naših vinšćakov in da bi dobili zdatno podporo c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, kajti naši mejaši si ne morejo pravilno prekopati brez denarnih stroškov svojo že davno umrlo trtje.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je 20. decembra pr. leta v Plešivcu na Stajerskem umrl posestnik Josip Hajšek testamentarično zapustil legat stotih goldinarjev. — Mir bodi dobrotvornemu pokojniku!

(Razpisane učiteljske službe.) Na trirazrednici v Vel. Laščah mesto nadučitelja z letno plačo II. razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do 20. jan. c. kr. okrajnemu šol. svetu v Kočevju. Na trirazrednici v Šiški 2. učiteljsko mesto z letno plačo III. razreda. Prošnje do 1. febr. c. kr. okraj. šol. svetu za okolico ljubljansko.

(Ustanova Jožefa Dullerja) za dekliško doto v znesku 500 gld. je za leto 1895 oddati. Pravico do nje imajo sorodnice ustanovnika, ki so se l. 1895 omožile. Prošnje do 10. febr. c. kr. dež. vladi.

(S Prema na Notranjskem) 31. dec. V št. 24. „Rodoljuba“ od dne 21. dec. lanskega leta je neki dopisnik s Prema nakopičil toliko neslanosti, obrekovanja in laži, da je s to šaro napolnil skoraj četrto del omenjenega lističa. Brez vsakega povoda grize in razliva vrli dopisnik svoj strup na vse strani in na vsakega, kdor mu ni po godu, enako besnemu psičku. Zatorej je pa tudi vsakdo, ki je omenjene neslanosti bral, brž pogodil, kdo jih je pisal. To je oni nesrečni siromak, kateri je imel že dvakrat „delirium tremens“, da so ga ljudje varovati morali; zatorej se ni čuditi, da ni še vse v redu v njegovi glavi, in da tako strastno napada ljudi, kateri mu niso nikdar nič žalega storili. Ne kaže, in Vaš list, gosp. vrednik, mi ne bi gotovo toliko prostora privolil, ako bi vse te hudobne neumnosti hoteli zavračati. Nekoliko moramo pa vendar odgovoriti, da ne bi „Rodoljubov“ dopisnik mislil, da je obrekovane in napadene osebe njegov dopis tako potolkel, da smo vsi izgubili besedo. — Najprej je počastil bivšega Premeškega župnika gosp. Ž. s tem, da ga ironično hvali, in potem dostavlja, kako napako so Premci storili, da so pred 12 leti omenjenega gospoda volili v občinski odbor. Torej tako ljubezen ima vrli dopisnik do duhovnov, da ga še sedaj peče, da je bil g. župnik Ž. voljen v odbor! Po besedici „b a j e“, katero je pristavil, se vidi, da je izmisljen tudi izrek, katerega je neki g. Ž. izustil zoper svojega naslednika. Druga oseba, katero tako neslano, brezmiselno napada, je trgovec Valentin Repinec, kateremu očita in se mu posmehuje, da nima lastne hiše, in da je privrženec župnikov. No, ako nima ta Repinec druge napake, in ako mu dopisun ne more kaj družega očitati, je gotovo vreden spoštovanja. In res ga ljudje spoštujejo kot poštenega, pravičnega trgovca in sploh značajnega moža. Kar

kvasi dopisun o tem, da se je trgovec Repinec preselil iz ene hiše v drugo in da si ne more na Premu primerne prostora vdobiti, je prazno in neslano, ter ni vreden odgovora. Iz vsake besede je razvidna zavist in zlobnost. Ljudje kupujejo svoje potrebščine tam, kjer vidijo, da je boljša roba in ceneja, in si ne dajo nikakor ukazovati, kam naj hodijo kupovat. Razun tega je pa tudi prodajalnica Z-čeva tako prazna, da razun tobaka in žganja, skoraj nič v nji ne nahajaš. Prav je imel tisti šaljivi Premec, kateri je nedavno rekel: „To je grozna botega — vse je že razprodano“. — Ko je tako prazno slamo zmlatil o kupcu Repinecu, omenja misijona na Premu in blagega dobrotnika, kateri je pripomogel, da se je misijon pri nas vršil, ter začne udrihati po listu „Slovenec“, češ, da ni hotel ceglega dopisa ali oklica Premeškega županstva brezplačno natisniti, temu je le na kratko vsebino poziva razglasil. Zdaj, ko je od takrat preteklo 11 let, pogreva stare reči ter se jezi, da mu ni hotel „Slovenec“ vstreči, in je njegove prazne in dolge pozive le ob kratkem in v bistvu natisnil. Kaj vse taki ljudje od naših listov zahtevajo. Prav mu je „Slov.“ takrat povedal, da roka roko umiva.

(Koniec sledi.)

(Iz Notranjske.) Na burji smo. Kdor je ni sam poskušal, nima pojma, kakšno moč ima ta srdita pihalka. Tudi verjeti noče, ako mu kdo pripoveduje, kakor ni hotel verjeti oni huzarski stotnik, ki je pred več leti vodil v zimskem času svoj eskadron iz Ajdovščine čez Hrušico v Ljubljano, pa je komaj jedno uro prišel dalje in izgubil skoraj polovico jezdecov in konj, vrnil se nazaj. Krčmar mu je očital, rekel: „Saj sem rekel, da ne hodite, zakaj niste ubogali?“ Tudi za časa zadnjih volitev je močno pihalo in ozračje socialnega življenja se še zdaj ni popolnoma umirilo. Takó se čuje iz Vipavskega, s Pivke in takozvane „Čufarije“. — Na Pivki so liberalci poparjeni, ker zgubé načelnika svojega štaba učitelja Jelenca, ki je bil neumorno delaven agitator za svojo stranko. — Cerkijanski magnatje pa si od veselja manejo roke, ker je g. kaplanu Pešču, duši tamošnje konservativne stranke, takó hudo v noge stopilo, da siromak že malone dva meseca ni prišel iz sobe. Naj bi mu odpust in toplice pomagale k korenitemu zdravju! Mnogo govorjenja je vzbudil dogodek na Rakeku, da je g. Seb. mahoma odvzeto vodstvo pošte in se je isto izročilo od direkcije v Trstu poslanemu uradniku. Vse ugiblje, zakaj in kako. Vzroki tiče v preiskovalnih aktih. Naj te ostanejo ondu, nismo toliko radovedni nanje. Le dve besedi naj rečemo. G. Seb. je v nekem „Poslanem“ poudarjal, kakó so njegovi poštni uradniki z delom obloženi, da ne vtegnejo še časnikov brati in tu pa tam „Slovenca“ v roke vzeti. Kaj pa 15. okt. 1894 in 16. dec. 1895, — so li takrat imeli čas, priti v Planino agitovat pri volitvi volilnih mož in na Rakeku pri „Svetu“ pisat pooblastila za volitev podžupana? — Da, da, pošta zahteva neumorno delavnih, točnih in natančnih delavcev. Gospod M. se je baje izrazil, da bi najrajše vso Planino recimo popljal. Ne verjamemo, da bi se ojunčil do takó groznega „mačka“. — Pa, čemu tak srd na Planince? Kaj so hudega učinili? Menda ja niso ti krivi spremembe pri pošti na Rakeku? Gosp. Seb. se je — takó je slišati — z vso besnostjo spravil nad svojo poštno kolegijo in začel brskati v starih smetéh, kje bi iztaknil kako pušico zoper njo. Posebno plemenito pač to ni in najmanj krščansko, reči: Ako moram že jaz utoniti, bom še tebe potunkal. Upamo, da bo tu predobra volja ostala na cedilu. — G. kolegi pri pošti, čuvajte se! Ako g. Seb. ve, da imate kak greh na vesti, vas bo brez pardona peljal k spovedi. Veseli so pa vendar nekateri, da je g. Seb. ob pošto, ne kakor bi mu to privoščili, — Bog ne daj, kdo bi bil tak, — ampak samo zato, ker se bo mogel zdaj z vso gorečnostjo, kakor je le njemu lastna, kot načelnik cestnega odbora posvetiti temu občekoristnemu delovanju. Pokazal je že, da se pri tem razume. Rovtarska cesta je ne malo njegova zasluga. Na vrsti je zdaj nekdanja zgodovinsko znamenita „stara cesta“ Rakek-Laze-Dol. Legatec. Naj se mu posreči, prej ko prej jo izpeljati. Visokemu dež. zboru nujno priporočamo, da jo vrsti mej deželne ceste. Kakor se čuje, je odšla deputacija 4 mož iz Lakov v tej zadevi v Ljubljano do dež. poslancev.

(Zdravje v Ljubljani) od 29. decembra do 4. januarja: Število novorojencev 9, mrtvorojencev 1, umrlih 13. Med njimi za ošpicami 1, za vratico (davico) 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov

1, za želodčnim katarom 1, vsled starostne oslabe-
losti 1, za različnimi boleznimi 5. Med njimi so
3 tujei in 4 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi
so oboleli, in sicer: za ošpicami 10, za škrlatico 6,
za tifuzom 1, za vrtico 1.

(Goriške novice.) Vstrajnost slovenskih starišev
v Gorici v boju za šolo moramo res občudovati. Kakor
znano, je vlada dovolila meseca decembra 400 gld.
podpore, ker je bilo vsled pomanjkanja denarja pre-
kinilo pouk društvo „Sloga“ v svojih zavodih. S
1. jan. bi imelo mesto dati prostor in nositi troške
za novo šolo. A mesto ni storilo ni prvega, ni dru-
gega. Stariši so vnovič tirjali na pristojnem mestu
šole, brzojavi so švigali na vse strani in vlada je
dovolila zopet 200 gld. podpore. Ravnopravnost, pra-
vičnost v Gorici so prazne — publice. Slovenski sta-
riši v Gorici so se zavezali, da svojih otrok ne bodo
pošiljali v šolo pod Turn. Prav imajo! — Mestni
zastop je dal prostor za graditev nove cerkve, ker
je odbor zadostil stavljenim mu pogojem. V laškem
jeziku brali smo nekje, da cerkev ne bo laška, da
se bo v njej govorilo magari po — kitajsko, le po
slovensko — da ali ne, ni bilo omenjeno. Pa saj
list uže vedno „ex proposito“ ne piše za Slovence.
Se praznamo. Od tod nezaupanje od slovenske strani.
— V Gosposki ulici prične poslovati menda še ta
mesec poštna podružnica, katera je bila res potrebna.
— Dr. Jožef Maurovich, bivši župan goriški nevarno
boleha. — Židovski „Corriere di Gorizia“ nesramno
smeši Slovence. Kdor ne ve, da je v Gorici veliko
Slovencev-davkoplačevalcev, kdor ne ve, da le štirje
Slovenci v Gorici toliko davka plačajo, da imajo
pravico tirjati svojo šolo, bi kmalu verjel „Corriereu“,
da v Gorici so Slovenci le: „kuharice, postrežnice,
postrežniki in težaki (fakini) itd.“ — V Gorici pri
mostu se je obesil 6. t. m. Anton Kocjančič radi
prepira z bratom v dedščinskih zadevah. — V Pod-
gori pri Gorici je zgorel 4. t. m. senik čč. Uršulink
v Gorici. Skode je 200 gld. Najemnik, ki je poma-
gal gasiti, je padel pri prenašanju vode po lestvicah,
si zlomil nogo in se močno pobil. — Vreme imamo
na Goriškem krasno, če tudi dokaj mrzlo. Rajši
mraz, ko dež in sneg.

(Rim.) 6. januarja. Stari rimski pregovor
pravi, da ni pravi Rimljan, ki na dan „Epifana“
(tako imenujejo praznih treh Kraljev) ni pri slovesni
procesiji, mej katero se nad vse priljubljeni „il santo
bambino“ prenese iz jaslje v svojo kapelico. Da je
ta pregovor resničen, prepričal sem se popolnoma.
Obširna cerkev Aračelska sprejme nad 18.000 oseb,
zunaj cerkve je 124 po deset metrov širokih stópnic,
trg pod cerkvijo je zelo obširen, in vsi ti prostori
so bili natlačeni ljudstva vseh stanov, tako da je
bila glava pri glavi. Prečastiti naš generalni mini-
ster je, spremljan od obilne azistence, ponesel pri-
ljubljeno podobo Jezusčka dvakrat po cerkvi in
pridši na stopnjice dal je ž njo blagoslov tako rekoč
„urbi et orbi“; tretji blagoslov pak je bil pri glav-
nem oltarju. Procesije so se udeležili v mnogem
številu redovniki frančiškani, bratovščina brezmadež-
nega spočetja Marije Device in svetovni tretjered-
niki, vsi s prižganimi svečami. V številu omenjene
bratovščine in tretjerednikov, ki so bili vsi v redovni
obleki, so tudi imenitni grofi in baroni, ki se ne
sramujejo, očitno pred vsem svetom pokazati svoje
versko prepričanje. Ako še omenim, da so bili vsi
ti udje „moški“, je to pač veselo zagotovilo, da je
v spridenem Rimu še najti pravih starih Rimljanov,
ki trdni v svojem svetem prepričanju ne upogibajo
svojega kolena novošegnemu maliku.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda)
za breški okraj bode imela občni zbor v ned. 12. ja-
nuvarija 1896 ob 5. uri popoldne v dvorani „Hotel
Klembar“ (narodni dom). Prijazno vabi k obilni
udeležbi vse zavedne Slovence in Slovenke.

(Kmetijsko podružnico so osnovali v
nedeljo, dne 5. januarja v Križah pri Tržiču. Pri-
stopilo je lepo število udov. Za predsednika je voljen
g. stotnik Kump, grajščak na Golniku, tajnikom g.
učitelj Jezeršek, blagajnikom Peter Jeraj, za odbor-
nika Ignacij Lončar in Martin Lončar. — Dal Bog
novooenovani podružnici obilo trajnih uspehov v po-
vzdigu in napredek kmetijstva!

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Telegrami.

Dunaj, 8. januarja. Danes so se otvo-
rili tržaški, isterski in predarlski deželni
zbor.

Dunaj, 8. januarja. V današnji seji
deželnega zbora je predložila vlada predlogo
glede sprememb zakona o realkah, mej temi
tudi spremembo, vsled katere ima postati
verouk na višjih realkah obligatni predmet.

Trst, 8. januarja. Danes se je slovesno
otvoril deželni zbor. Slovenski poslanci so bili
odsotni.

Trst, 8. januarja. Pri otvoritvi dežel-
nega zbora je naglašal dež. glavar važnost
opravi v pričujočem zasedanju. Vladni za-
stopnik namestniški svetnik Conrad je obljub-
bil podporo od strani vlade.

Brno, 8. januarja. V današnji seji je
predložil deželni odbor predlogo glede usta-
novitve češke deželne višje realke v Oger-
skem Brodu, katere prvi razred bi se otvoril
v prihodnjem šolskem letu.

Rim, 8. januarja. Po poročilu „Agen-
cia Stefani“ iz Massave je položaj Italijanov
dosedaj povsem ugoden. O Menelikovih četah
še ni nikakega sledu. Dne 5. t. m. se je vnel
boj mej obema prednjima stražama blizu Ma-
save, ki pa ni imel za Italijane nikakih zlih
posledic.

Rim, 8. januarja. Danes popoldne je
umrl kardinal Granniello.

Carigrad, 8. januarja. Vsled močnih
viharjev je ustavljen železniški promet na
progi Carigrad-Adrianopol. — Urednik
armenskega lista „Hairenik“ je težko ranjen.

Pariz, 8. januarja. Brzojavka franco-
skega konzula v Praetoriji javlja, da so od-
ložili orožje vsi prebivalci mesta Ivanov Grad.

London, 8. januarja. Po poročilu tu-
kajšnjih listov je odpotoval angleški admiral
iz Kapstadta v delagoaški zaliv, kamor je
odplulo tudi več parnikov.

London, 8. januarja. Uradno se po-
trjuje, da je vlada dala takoj sestaviti iz še-
stih ladij obstoječe brodovje.

London, 8. januarja. Brzojavka Ro-
binsona na Chamberlaina iz Praetorije z dne
7. t. m. se glasi; Ivanov Grad se je udal
danes brezpogojno. Uporniki so izročili orožje.
Predsednik Krüger namerava izročiti Jame-
sona in ostale vjetnike guvernerju na Kap-
landu. Kriza je potihnila in nevarnost od-
stranjena.

Carigrad, 8. januarja. Po posredo-
vanju nekaterih konzulov je prejenjalo sov-
raštvo mej prebivalci mesta Zeitun.

Svilnati damasti 65 kr.

do gld. 14-65 meter — istotako tudi črna, bela in barvena
Hennebergova svila od 35 kr. do gld. 14-65 meter —
gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okolu 240
raznih kakovosti in 2000 raznih barv, vzorcev itd.) poštne
in carine preste na dom. — Vzorec obratno. — Dvojnati pi-
smeni porto v Švice. = 9-1 6

Tovarne za svilo G. Henneberg
c. in kr. dvorni zalagatelj, Curih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
8	9. zvečer	734.3	-3.7	sr. svzh.	oblačno	
9	7. zjutraj	734.6	-3.5	sr. svzh.	oblačno	0.6
	2. popol.	735.7	-0.5	p. m. jvzh.	jasno	
Srednja večerajna temperatura -2.1°, in za 0.6 nad normalom.						

Eksekutivne dražbe.

Jožefa Kužnika iz Mal. Lipovca posestvo (258 gld.
50 kr.),
Petra Blatnika iz Hinj polovica posestva (1153 gld.
50 kr.),
Marije König iz Brezovega Dola posestvo (465 gld.),
Marije König iz Starega Loga polovica posestva (225 gl.),
Marije Šturm iz Mal. Globočega zemljišče (2000 gld.),

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Ane Plut iz Prevolj posestne pravice (190 gld.) in
Antona Fabjana iz Prevolj posestne pravice (80 gld.)
dné 17. jan. in 31. jan. v Žužemberku.
Janeza Težaka iz Čuril posestvo (1069 gld.) dné 18. jan.
in 20. febr. v Metliki.

17 1-1

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom pri-
jateljem in znancem tužno vest, da je Vsegamogočni
našo dobro, nenadomestljivo mater, oziroma staro
mater, gospo

Magdaleno Pogačar

prvo omoženo **Schneckenburger**,
nadgozdarja vdovo

po dolgej in mučnej bolezni, večkrat prevideno s
svetotajstvi za umirajočo, v 70. letu svoje dóbe, dné
7. januarja 1896 ob 12. uri dopoldne poklical v
boljše življenje.

Drago ranjko priporočamo v blag spomin in
molitev.

Zagradec-Fužine, dné 7. jan. 1896.

Žalujoči ostali.

Namesto vsakega drugega naznanila.

VABILO

na

shod katol. političnega društva,
kateri bo

v nedeljo, dné 12. januarja, ob pol treh
popoldne v Pristavi pri Tržiču v hiši
Jožefa Primožiča.

Govorili bodo:

Deželni poslanec A. Kalan:

Kaj se vse zgodi, ako človek ylak zamudi.

Profesor dr. Janez Ev. Krek:

Kako ljubimo rodno zemljo.

Deželni poslanec dr. Ign. Žitnik:

Kakošna se nam kaže prihodnjost.

K obilni udeležbi vabi

odbor
katol. polit. društva.

Sidro Liniment. Capsici comp.

18-2 iz lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 726 70-8

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje
obuvalo lepo temno-črno se
lesketajoče in si je želi
ohraniti trpežno, kupi naj
edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. priv. tovarne,
ustanovljene
leta 1832 na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj
se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohr-
nitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsako-
vrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato
obuvalo in pisarni pečatni vosek. 10 52-52

Tesarski obrt v Ljubljani, Nove ulice št. 5

Se priporoča v vsa tesarska stavbena dela.
— Cene povsem terpežnemu, zanesljivemu delu
primerno nizke.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

658 26-16

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster
in zapriseženi izvedenec
c. kr. deželne sodnije.

Razglas.

16 3-1

Podpisani stavbeni odsek razpisuje

minuendo-dražbo

o popravilu župne cerkve v Zagorju poleg Save, katera se boče
vršila

dné 23. januarija 1896 ob 9. zjutraj

v zagorskemu župnišču.

Dotična popravila so računjena na 15.500 gld. av. v.; proračun in na-
črti so v župnišču na razpolago in pregled.

Kdor se hoče udeležiti te minuendo-dražbe, mora oddati 10% kot va-
dijum, in tisti, ki bo vse to popravilno delo prevzel, pa vložiti 20% kot
kavcijo isti dan do dné zgradbe in kolavdacije.

Zagorje poleg Save, dné 8. januarija 1896.

Za stavbeni odsek:

Jakob Gross, načelnik.

St. 39.856.

Razglas.

18 3-1

Pobiranje pasjega davka za 1896. leto pričelo se je z 2. janu-
varijem letos in je plačati ta davek v okrožju ljubljanskega mesta od
vsacega psa, izimši one, kateri so za varstvo samotnih pose-
stev neobhodno potrebni. — Lastniki psov naj si najpozneje

do 20. svečana 1896. leta

preskrbe letošnje marke, katere se dobé pri mestni blagajnici proti plačilu

4 gld. av. v.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka se last-
niki psov opozarjajo, naj v pravem času vplačajo takso, ker boče konjač
od 20. svečana 1896. l. počenši vse one pse polovil, kateri se bodo na ulicah
nahajali brez letos veljavne marke.,

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

1. dan januarija 1896.

V zalogi Katoliške Tiskarne v Ljubljani izšlo je
ravnokar:

12 Marijinih pesmij

za mešan zbor zložil

Janez Pogačnik

op. 8.

Cena partituri 50 kr. Vsak glas velja 10 kr. Po
pošti 3 kr. več.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1894 kron 138,416.475.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1894 25,319.668.—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) 304,342.593.—
Mej letom 1894 je društvo izdalo 9233 polie z glavnico 78,736.000.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

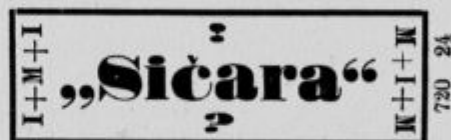
glavni zastop v Ljubljani

469 (12-6)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

J. Pserhofer-Jeva

lekarna „pri zlatem državnem jabolku“

Dunaj, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-Jeve

odvajalne kroglice, preje kri čistilne kroglice imenovane, staroznano,
lahko čisteče domače zdravilo.

Od teh kroglice stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škat-
ljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitek
kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zvitki 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr.,
5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko 1 zvitek se ne more poslati.)

Prosi se izrečno J. Pserhofer-Jeva odvajalne kroglice“ zahtevati
in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatlice na navodilu o uporabi stojič podpis

J. Pserhofer in sicer z rubešnimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserho-
fer-Ja. 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto
pošiljativjo 65 kr.

Sok iz ozkega trpotca (Spitzwegerich-
saft), 1 steklenica 50 kr.

Balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.,
s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati, izvrstno krep-
čilo za želodec in živce. 1 liter kola-vina
ali eliksirja 3 gld., — 1/2 litra 1 gold.
60 kr., — 1/4 litra 85 kr.

Zdravilni obliž za rane pok. prof.
Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine
prosto pošiljativjo 75 kr.

Razven tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih
oglašene tu in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih
morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatev po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej
vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska,

Če se preje vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem
je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Imenovane specialitete tudi prodajata v Ljubljani gospoda lekarnarja: Mardet-
sohläger in Piccoli. 26 12-5

Dunajska borza.

Dné 9. januarija.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 55 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 05 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 95 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 90 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 „ 90 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1005 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	359 „ 25 „
London vista	121 „ 40 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 30 „
80 mark	11 „ 85 „
20 frankov (napoleonador)	9 „ 61 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 10 „
C. kr. cekini	5 „ 69 „

Dné 8. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 „ 50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ — „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 „ 75 „
Dunavske vravnave srečke 5%	129 „ 25 „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	105 „ — „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ — „
Prioritetne obveznice državne železnice	218 „ 50 „
„ „ južne železnice 3%	168 „ 50 „
„ „ južne železnice 5%	181 „ — „
„ „ dolenskih železnic 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	183 „ — „
Avstrijskega rubešnega križa srečke, 10 gld.	18 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	68 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	69 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 „ — „
Ljubljanske srečke	22 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	163 „ 75 „
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3355 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	466 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 „ 25 „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	62 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	80 „ 50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	160 „ — „
Papirnih rubljev 100	128 „ 37 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.